

INDRUKKEN

van den Hoofdredacteur

Vroeg zoeken.

De lente spreekt ons van „vroeg.” Vroeg komt de zon op; vroeg verheugen zich de schepselen in de schepping Gods; vroeg staat de mensch op, die met zijn God alleen wil zijn en genieten van de eerste heerlijkheid van elken lentedag. „Wie Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.”

Dit geldt voor elken dag van het menschenleven. Vroeg moet het oog op God zijn gericht. En God laat Zich niet tevergeefs zoeken.

Maar dit geldt toch bovenmate voor de lente des levens. In de vroege jaren moet het hart naar God uitgaan. Terwijl men nog jong is, God liefhebben. Heerlijk zijn dan de gevolgen. Wie Hem vroeg zoeken, zullen Hem vinden. Hij heeft lief, die Hem liefhebben. En de weldaden des Heeren zijn hun deel in leven en in sterven.

Van harte hoop en bid ik, dat dit korte woord ter harte worde genomen door al mijn jeugdige lezeressen en lezers. En allereerst dan door de voornaamste lezeres onder hen: Prinses Juliana.

O, als jong het hart op God is gericht, welk een zegen! Als jong wijsheid wordt gezocht bij den Alwijze, welk een heil! Als jong wordt geloofd en met jeugdige macht het geloof verdedigd, welk een zaligheid! Morrison en Hudson Taylor — beiden van zooveel zegen voor velen — waren zestien jaar, toen zij hun leven Gode gingen wijden.

Ons gebed stijgt in deze dagen met verhoogden aandrang op voor de rijpende jeugd! O, het is zoo heerlijk — we weten het bij ervaring — om jong in de vreeze des Heeren te wandelen en zoo in een lang leven God te kunnen dienen!

Vroeg zoeken — dat zij de leus van alle jeugdigen.

Vroeg den Heiland zoeken en in Hem gelooven tot behoudenis.

Vroeg den wil des Heeren zoeken te kennen.

Vroeg zoeken recht te doen in de oogen Gods, niet afwijkende rechts of links.

Vroeg zoeken op te komen voor de hoogere belangen, en anderen tot zegen te zijn met de ontvangen gaven en talenten.

Onze God schenke al onze geliefde jongemenschen daartoe genade!

Lentebloemen plukken

OM HET MEISJE

Louis Couperus heeft zich op vier en twintigjarigen leeftijd naam gemaakt met zijn roman Eline Vere. Naar het oordeel van velen is dit boek de roman van

dezen schrijver. Hij teekent in dezen roman een meisje; een meisjesleven: een modern meisjesleven. Dit leven mislukt. Het gaat onder vóór z'n tijd. Want het mist de bloeikracht; de knoppen gaan dood. Levensenergie ontbreekt, omdat levenswijsheid ontbreekt. Hiermee is dit wrakke leven geteekend.

Wat Eline Vere als wijsheid meent te bezitten, is haar dwaasheid; wat ze als doel meent te zullen bereiken, doet het leven niet aan z'n bestemming beantwoorden; wat ze aan energie denkt te kunnen ontwikkelen, is verboddeling van kracht: krachtverspilling.

Hier is een schip zonder roer in de branding: de storm kraakt het tot een wrak.

Couperus teekent deze mensch-type als speelbal van het noodlot. Couperus is de literator van het noodlot. Daarom zijn z'n boeken zoo arm, zoo dood-arm. Ze troosten niet en steunen niet; ze heffen niet op en maken niet blij. Het zijn de romans van gestrande schepen, alleen nuttig als bakens.

Eline Vere is slachtoffer van een slappe opvoeding. 't Kind is oververzadigd door weelde. Ze bekoort: ze wil bekoren. Met droomerige oogen kijkt ze haar wereld aan; aandacht heeft ze voor allerlei beuzelwerk; ze coquetteert van den morgen tot den avond; vermoet zich door zelf-suggestie; dweept met vodjes van romans; ze is ongeloofig en wordt vanzelf bijgeloovig; dwaalt straks weg in den doolhof der melancholie en wiegt haar arme ziel in slaap. Zoo komt ze eindelijk tot de gedachte, dat ze niet had moeten bidden, omdat dit toch niets helpt en maakt ze zich wijs, dat bidden een symptoom is van aftakeling, om eindelijk, levensmoe, weg te suffen in den morphineslaap, waaruit ze niet meer wakker zal worden.

Dit is Eline Vere.

In haar wereld van kristal en Japansch; van satijn en zwanendons; haar atmosfeer van parfums. Het is geen gebrek aan kennis, die haar ongelukkig maakt, ongeschikt voor het leven. Ze heet in bepaalde kringen fijn beschaafd. Ook is haar leven vol variaties. Eigenlijk is het dit juist, dat haar ondergang bewerkt. Er is geen levensharmonie; geen eenheid. Het vele bekoort en vermoet en verwart; het ééne ziet ze niet, kent ze niet. Ze is de mensch van de vele dingen. Ze voelt voor kunst en ze spreekt Fransch en Duitsch en Engelsch en ze kent haar wereld en ze leest boeken en periodieken, maar ze onderscheidt niet en mist daardoor den kijk in de levenseenheid. Daardoor wordt haar leven doelloos en is ze nooit in evenwicht. Aldoor schommelt de kompasnaald en nooit wijst ze de goede richting.

Eerst heeft ze nog zoo iets van idealen. Als ze een man was, zou ze beroemd willen zijn. Als ze niet Eline Vere was, zou ze actrice willen zijn.

Ze was actrice.

Haar fantasie is levendig genoeg en toch is het geen fantasie, die iets scheidt, dat voor haar of anderen waarde heeft. Haar lectuur vervalscht haar leven en haar verbeelding. Ze dweept met den schijn.

Zoo fantaseert zich dit meisje een leven, dat met alle werkelijkheid vloekt en als haar dit bewust wordt, als ze haar droomen begint te kennen als waardeloze fantasiegewrochten, dan werpt ze zich in de armen van de verwijfeling. Ze wanhoopt. Het leven wordt haar een nacht zonder een enkele ster. Over alles hangt de weemoed. Het leven is de moeite van het leven niet meer waard. Dit is de levensfout, dat ze geen levensdoel kent en geen levenswetten, die dit doen bereiken.

Ze zoekt, maar vindt niet.

Ze redeneert, maar het uitgangspunt van de redeneering deugt niet en zoo komt ze toch langs logischen weg tot een foutief slot.

Allerlei factoren hebben op deze meisjesziel ingewerkt, waardoor ze eindelijk werd verwoest.

De lectuur zal wel tot een der voornaamste kunnen gerekend worden. En hiervan is Eline Vere niet het eenige slachtoffer.

Wie telt de boeken, waarin Gods ordeningen op huiselijk en maatschappelijk terrein vertrapt worden, waarin alle geloof belachen wordt en de twijfel wordt gevoed? En wat is het jammer, als het meisje door zulke lectuur wordt beïnvloed. Tazelaar zegt in z'n boek over Moderne Romankunst, dat de vrouw is de verpersoonlijking van het ideëele. Dat zij is de natuurlijke vijandin van het lage.

In den kring, waarin de vrouw verschijnt, wordt de toon mechanisch een andere dan die, welke onder mannen alleen heerscht; dadelijk komen de uitdrukkingen op hooger peil, waarmee volstrekt niet gezegd is, dat ze te voren op laag peil stonden, en dit alles, omdat de vrouw, de echte vrouw, de samenvatting is van al wat liefelijk is en wel luidt.

Daarom kan van haar een beschaafde invloed uitgaan.

In heel haar optreden.

Voor al in onzen tijd, nu het heele leven haar roept en haar hulp vraagt. Daarom achten we het een zegen voor ons volksleven, dat in onze steden en dorpen, zelfs in onze kleinste dorpjes, vele meisjes wekelijks samenkomen, om kennis te vergaderen van allerlei, waardoor ze leeren verstaan, welke eischen deze tijd aan het meisjes- en vrouwenleven stelt. Dat allerlei goede lectuur voorlicht en voor dit leven raad geeft en leiding.

Het gaat in onzen tijd ook en niet het minst om het meisje. Wie dit meisje heeft, heeft de toekomst.

Omdat haar straks een gewichtig deel der opvoedingstaak wacht.

Bij het meisje worden we vaak geboeid door de schoonheid. Die schoonheid is schepping Gods. Ook het lichamelijk schoon van fijne lijn en teere tint. Van mooie stem in spraak en zang. Vooral van harmonie in het karakter. Van zielegave.

Een blik op de plaat doet 't eerst wel aan de schoonheid denken. Het Oostersch meisje bij de bron met het watervat, dat ze zoo dadelijk zal neerlaten, luistert even naar den morgen-zang van een eenzamen vogel. Het meisje reageert op de schoonheid van vorm en kleur en klank onmiddellijk. De snaren der zieleharp trillen aanstonds.

We weten het wel en onze meisjes weten het ook wel, dat veel verdwijnt met den tijd, die alles schendt.

Dat daarom de schoonheid bedrog is en de bevalligheid ijdelheid. Dat de blanke bloem, die lacht in het licht, krachteloos is en teer.

Maar dit doe ze dan ook zoeken den levensrijkdom, die blijvende waarde heeft. Dit doe ze verlangen naar het innerlijke schoon, waardoor de vrouw een zegen wordt voor het leven en deze zegen een eere voor de vrouw.

A. L. v. HULZEN

